

Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Sortorii nefracate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.,
Nux. Angentfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
polik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iulia
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garsonă pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarită
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rul de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rul de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumer la toate ofi-
ciile poștale din într-și din
afară și la d-ni colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 101.

Brașov, Sâmbătă 7 (20) Mai.

1905.

Procesul dela Arad.

(a) Procesul monstru al Șepreușenilor, care a început a se judeca dîlele acesteia înaintea tribunalului din Arad, ne impune diferite considerații asupra inconvenientelor și nedreptăților strigătoare, ce rezultă din politica nenorocită de maghiarizare.

Organele administrative chemate a supraveghia și păzi ordinea publică, necunoscînd psihicul poporului român, nu respectă dorința lui și vrîu să octroieze un primar neagreat de popor. Legea admite dreptul cetățenilor de a-și pune în fruntea afacerilor comunale pe cel ce se bucură de încrederea alegătorilor. Domnul solgăbiru însă are un alt candidat, pe care vrî să-l impună cu forța, și decă alegătorii insistă pe lângă drep-tul lor, gendarmii sunt la îndemână și prin baionete și glônțe suprimă voința poporului.

Ne oprim la un singur punct din impresiile sugerate de procesul dela Arad.

In ședința de la 16 Maiu au fost ascultați ca martori gendarmii, cari în Maiu 1903 au provocat măcelul în Șepreuș. O mahnire nespuse tre-bue să-l cuprindă pe ori-ce om de inimă vedînd pe acești indiviși, che-mați a păzi ordinea, că nu cunosc nici măcar limba acelei popor, în mijlocul căruia trăesc și funcționează.

— Ați somat poporul să se imprăscie înainte de a trage? întrîbă apê-rătorul pe unul din acești gendarmii.

— Da, de sigur! răspunde gen-darmul.

— Cum ați putut face acêstă somație, decă nu știți românesce. Despre d-ta s'a constatat, că nu cunoscî limba.

— Da, eu nu știu românesce, însă au fost printre noi și gendarmii, cari pricep românesce și aceia au fă-cut somația.

Un alt gendarm, Evreu de ori-gine, șeful însuși care a comandat „foc“, întrebat decă poporul era iri-tat și amenințat — a răspuns, că el nesciind românesce, n'a putut în-țelege vociferările poporului, i-s'a pâr-rut (!) însă, că ar fi dîs, că decă nu vor alege pe candidatul lor, atunci o să găsească ei ac pentru cojocul „dom-nilor“.

Câtă ironie și cinism in cuvintele acestui păzitor al ordinii publice! Câtă desconsiderare pentru viața și sângele cetățenilor, când declară, că a comandat subalternilor săi să tragă în carne vie — fiind-că i-s'a pâr-rut, că poporul a proferat cuvinte ame-nințătoare!

Un al treilea gendarm, căruia a-pêrătorul a vrut să-l pună în decur-sul ascultării unele întrebări, rês-punde cu sufisanță impertinentă, că el nu se simte obligat a sta de vorbă cu avocatul, el nu vrî să dea rês-puns de cât președintelui!

Și ascultările se fac în altă lim-bă, nu în limba pricepută de incul-pați. Ei nu înțeleg ceea-ce depun martorii pe unguresce, nu pot con-trola, decă spun adevêrul și numai întemplător — decă în pausă apêrăto-rul le talmăcesce detaliurile depozi-țiilor gendarmeresci — pot să pro-testeze contra unor neadevăruri dē-bitate de martori. Așa s'a întemplat în ședința de la 16 Maiu, când unii dintre martorii gendarmii a tăgăduit, că el ar fi tras în mulțime. Unul din-tre inculpați, după-ce apêrătorul l'a lămurit asupra celor afirmate de gen-darm — a exclamat: „Cum să nu fi tras d-lui! Dôr glonțul lui a trecut prin trupul meu!“

Apêrătorii au protestat cerînd să nu fie jurați gendarmii. Protestele apêrătorilor însă au rêsunosat în deșert.

Nu este lucrul nou in Ungaria, ceea-ce constatăm din incidentul pro-cesului din Arad. Judecătorii de prin comitatele locuite de Români, dôr in-

templător, decă știu câte-va frase românesci. In Ileanda mare de esem-plu șeful judecătoriei de cerc, fiu al unui profesor universitar din Cluși și mare politician koșuthist, se înțe-lege prin talmăci cu partidele, ér la tribunalul din Brașov, care judecă li-tigiile unei majorități covîrșitoare de Români, din două comitate — cei mai mulți judecători nu știu româ-nesce. Președintele acestui tribunal a oprit mai éri alaltăeri pe un Ro-mân să vorbescă românesce, dicînd să lase să vorbescă pentru dînsul avocatul său, ér decă vrî și dînsul să vorbescă, — să vorbescă ungu-resce, orî să tacă!

Interese grave in cestiuini de a-vere, onóre și libertate personală, cum vor puté fi judecate de judecători nē-cunoscători de limba poporului?

Dêr stăpînitorii au găsit formula pentru rezolvirea acestui inconvenient.

„Să învețe poporul unguresce!“
Ce triste și imorale sunt conse-čențele acestei axiome nefiresci ale actualei politice de stat maghiare — o vedem!

Brașov, 6 (19) Maiu.

Conflictul româno-turc. După o de-peșă din Constantinopol, din parte turcescă se svonesce că conflictul cu România se va aplană în Bucuresci. România ține la înălinirea condițiilor stabilite de repre-sentantul său. Pôrta pregătesce tocmai acum un rêspons la nota legățiunei ro-mâne din Constantinopol. Se dicie, că rês-punsul e preventiv, dêr Pôrta nu vrî să dea deplina satisfacție cerută de România.

Din camerele române. In ședința de Marți a camerei s'au votat următoarele proiecte de lege: proiectul de lege pentru expropriarea mai multor terenuri din dife-rite puncte ale țerei, necesare ministerului de rêsboi; proiectul de lege prin care se scutesc de taxa patentei asociațiile țără-nesci, cari vor lua moșii in arênda, și pro-

iectul de lege prin care se recunósce ca-litatea de persoană morală »Școlii de sciințe de stat«.

In ședința de Mercuri s'a votat pro-iectul de lege referitor la complectarea legii pentru construirea și exploatarea căilor ferate din inițiativă privată din 1900. In aceeași ședința s'a votat recunóscearea românului transilvănean N. Stelfea.

In ședința de Mercuri a senatului s'a votat creditul de 1.600.000 lei pentru expoziția jubilară națională din 1906.

Prințul Ghica despre Albania. »Messag-gero« primesce următoarele dela cores-pondentul său din Bari cu data de 4 Maiu:

Principele Albert Ghica a sosit ađi aci și puțin după sosirea lui am putut avé cu dînsul o convorbire. Suriđénd prințul a spus, că cei doi români arestați la Ia-nina au fost luați drept el și secretarul lui. Totuși el n'a insistat, decă fuseseră într'adevêr arestați și asupra acestui punct a încercat să evite întrebările. Prințul a asigurat, că venia de-adreptul din Bucu-resci și este sigur faptul, că s'a imbarcat éri la Cattaro și a sosit ađi in Bari.

Întrebat asupra situației politice, Ghica a spus: Austria orî-câtă influență esercită, pierde din ce în ce mai mult simpatiile albanesilor, cari au încredere in lealitatea politicei italiene. Ori-ce lovitură ar încerca Austria asupra Albaniei, ar fi destinată în mod fatal, să dea greș, căci drumul prin munții prăpăstioși este forțe greu și ar permite ușor Albanesilor să fugărescă pe năvălitori.

Jubileul contelui Goluchowski. Din privilegiul jubileului de 10 ani ca ministru de externe al monarhiei austro-ungare contele Goluchowski a primit număröse felicitări din cercurile diplomatice. Minis-trul de externe rusesc contele Lamsdorff i-a adresat o telegramă căldurosă, prin care îi exprimă cele mai cordiale felicitări pentru »activitatea sa roditoare in timp de 10 ani«. Regele Carol al României și gu-vernul român au adresat contelui jubilan felicitări prin ministrul plenipotențiar al

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Femeia în romanul japons.

Reproduc un ultim episod cu privire la femeia japonsă din romanul »Credin-cioșii Ronini«, a căru cetire mi-a făcut o impresie deosebită, o impresie identică pe care o lasă acele florî și desemnuri curi-óse, cari împodobesc articolele de Japonia. După cum artistul japons se servese de o singură séu de două linii pentru a de-semna silueta unui om, unui arbore, séu unui animal, scriitorul japons n'are ne-voie de pagini număröse pentru a provoca mișcări de sinceră admirație séu de milă și într'o singură pagină își dá un tablou complet.

In episodul, care urméză, mama care se ucide pentru a nu împiedeca pe fiul său din datoria și rês bunarea sa, e femeia care nu pierde un moment din vedere grî-jile gospodăriei, după cum tînêra femeie, care privesce cu resemnare plecarea soțu-lui ei, spală ea singură rufele, vorbind co-pilului atêrnat in spate.

Dêr să continuu:

»...Cavalerul comunal, pentru a cruța pe mama lui de durere, caută să-i gonéscă din suflet ori-ce bănuială și o asigură, că plécă la Yeddo pentru afaceri și că se va reîntôrce la primăvară.

»Mama lui se face că îl crede, îi re-comandă să se îngrijască pe drum, îi pre-pară prăjituri de orez, îi uréză bună că-lêtorie și-l petrece până la pôrtă.

»Cavalerul comunal se depărtéază in grabă, dorind să se reîntôrca cât mai cu-rând acolo, unde îl chiamă datoria, și să gonéscă astfel gîndurile triste, cari îl nă-vălesc.

»Pe la amiazi, după-ce a făcut vre-o de-ce poște de drum, s'a aședat la umbra unui arbore și a deschis sacul cu provisii, in care a găsit prăjituri de urez și mân-cările pregătite de mama lui. A luat o prăjitură, a dus'o cu respect la frunte, a-poi a început să mănânce. Când a sfîrșit îi mai rămăsese o prăjitură de orez in sac.

— »Ce să fac cu ea?« se întrébă;

»decă o țin până desêră se strică«.

»Privi in jurul lui și zări d'asupra capului, pe o cracă, un cuib de porumbei.

Puse prăjitura într'un loc convenabil și imediat vedu cu plăcere, că porumbei își hrănesc puii cu ea.

»Cavalerul îi privia curios și cu spi-ritul preocupat de gîndul la cei pe cari îi părăsise. A fost scos din reveria sa de sgomotul ciripiturilor puilor cari strigau pentru mîncarea pe care o înghițiau ime-diat ce le-o dádea părinții lor, fără ca ei să înghiță cea mai mică bucățică. La a-céstă privelisce cavalerul comunal se gîndi:

— »Porumbul e o mică pasere și cu tóte acestea instinctul său patern îl face să se lipéscă de ori-ce pentru puilorii săi. Fiiințele omenesci nu se gîndesc ôre tot atât la copiii lor? Decă mă voiú duce la Yeddo, voiú muri séu in luptă séu prin harakiri (sinucidere ordonată) și viața mea va fi perdată pentru familie. Părăsind pe mama, m'am făcut vinovat de o mare min-ciună. Când totul va fi sfîrșit și ea va cu-nósce înșelătoria mea, își va dicie de sigur »Ce înaltă opiniune aveam de fiul meu și afectiunea lui pentru mine era atât de ne-însemnată, in cât n'a esitat să mă înșele« și va fi nemulțumită de mine și va plînge. Am sêvêrșit o mare greșală«.

»Acele gânduri l'au făcut forțe ne-norocit și l'au împiedecat să-și continue drumul.

— »Trebuie să mă reîntorc la dînsa, își dicise, îi voiú mărturisii adevêratul scop al călêtoriei la Yeddo și îi voiú face de data asta mărturisiri completec.

»Sosit din nou acasă, a liniștit teme-rile, pe cari reîntôrcearea sa putea să le producă femeii și fratelui său, declarând, că uitase ceva important; s'a dus apoi in camera mamei sale, i-a povestit impreju-rările, cari l'au făcut să se reîntôrca s'o vadă și i-a dicis încet:

— »Am deplină consciință de gre-șala mea, mărturisindu-ți atât de târziu adevêrul. După cum te-ai gîndit, mă duc la Yeddo in scop de a rês buna mórtea cinstitudinii nostru stăpân... Imi va fi prin urmare peste putință să te revéd. Tata a murit, nu te mai am dê cât pe tine și știu, că ar trebui să trăesc, făcênd tóte sforțările pentru a-ți asigura o existență fericită. Totuși nu pot uita favorurile rês-posatului nostru principe. Cum să îndepli-nesc in același timp datoriile de fiu și de supus credincios?«

României în Viena, d-l Ghica. De asemenea și-au exprimat felicitările lor ministrul-președinte român Gr. Cantacuzino, ministrul de externe englez *Landsdowne* și ministrul de externe francez *Delcassé* prin ambasadorii din Viena

Misiunea baronului Burian.
(Crisa ungară)

Alaltăeri s'era ministrul comun de finanțe baronul *Stefan Burian* a sosit în Budapesta. Înainte de a pleca din Viena, Burian a fost primit în audiență de Maj. Sa și se dice că în această audiență s'a stabilit misiunea lui. Burian a primit în sarcinarea, de a-și lua informațiuni clare și exacte asupra modului, cum judecă majoritatea în chestiunile militare și a comunității vamale.

După sosire în Budapesta Burian a fost interviewat de corespondentul unui ziar asupra misiunii sale. La diferitele întrebări, ce i-s'au pus, el a declarat următoarele:

— Am venit cu misiune specială la majoritatea coalitionistă. Nu este vorba ca eu să formeze un guvern. Acesta e o combinație cu totul exclusiv. Misiunea mea privește exclusiv coalitiția. Cu partidul liberal nu voi intra în tratări. Nică cu contele *Tisza* n'am ce să tractez. Voi tracta numai cu majoritatea.

După o depeșă din Budapesta, Burian a făcut erii o vizită baronului *Banffy*, apoi s'a dus la *Daranyi*. Cu amândoi a conferit timp îndelungat. După amiază Burian s'a dus la contele *Apponyi*, d'ér nu l'a aflat acasă, căci plecaseră la moșia sa din *Bekes*. Înainte de plecare *Apponyi* a declarat unui ziarist, că e indiferent, decă se va întâlni ori nu cu *Burian*. »*Kossuth* e acasă, și astfel prezența mea nu e necesară«.

În cercurile bine orientate din Viena e răspândit svonul, că misiunea lui Burian este de a primi răspuns din partea coalitiției la următoarele întrebări:

1. Ține coalitiția morțiș la limba de serviciu și de comandă maghiară?
2. Nu cumva e gata coalitiția, ca majoritate, a da garanții cu privire la formula, după care un guvern format din coalitiție să garanteze pacea parlamentară?
3. E gata coalitiția a primi proiectele Szell-Koerber în chestiunile economice; și decă le primesce, gata este ea a încheia din nou pe timp de 10 ani pactul cu Austria?

»*Budapesti Hirlepl*« spune, că în cercurile opoziționale misiunea lui Burian are ținta de a se constata clar și definitiv ruptura între corônă și majoritate. Apoi, că până la toamnă nu se va întâmpla nimic. Guvernul actual rămâne în funcție și cel mult contele *Tisza* va fi înlocuit prin *Bella Tallian*, séu prin baronul *Samuil Josika*.

Clubul naționalist în dietă.
(Voci ale pressei.)

Dr. Mihail Polit, cunoscutul politician s'erb, scrie un articol fulminant în »*Branik*« din Neoplanta, în care critică aspru pe deputații naționaliști din dieta actuală, reproșându-le că nu s'émână întru nimic cu luptătorii curagioși ai timpurilor trecute. Adresa naționalităților, dice Polit, este o prostituare, frase góle și revocarea deplină a programului congresului naționalităților ținut la Budapesta în anul 1895.*) Naționalitățile aveau speranțe mari pentru cazul când vor abandona pasivitatea — dice Polit — și étă că au avut parte de o mare desiluziune.

Diarul »*Information*« din Viena publică o scrisóre din Neoplanta, plină de jăluirii asupra desamăgirii, de care deputații naționaliști i-au făcut părtași pe alegătorii lor. În această scrisóre se spune, că până acum cincă deputați naționaliști au luat parte la desbatere, d'ér nică unul n'a desfășurat punctul de vedere al »naționalităților nemaghiare«, ba unii din ei i-au tradat pe față pe alegătorii. Impotriva lui *Miletič* s'a ridicat odinóră o furtună adeverată de indignație, pe când pe *Pop* cel lipsit de energie, cei din dietă îl iau în rís. Congresul naționalităților ce va fi convocat (?) la Budapesta, își va considera de prima și cea mai importantă problemă a sa, să dea deputaților directivă hotărítă și rigurosă, dela care sub nică o împrejurare să nu le fie permis a se abate.

SCIRILE DILEI.

— 6 (19) Maiú.

Procesul Sepreusenilor, despre al cărui început am raportat deja, se continuă înaintea tribunalului din Arad. În ziua de 16 Maiú s'au ascultat ca martori jandarmii, dintre carú cea mai mare parte nu știu românesce. Ascultarea lor s'a făcut firesc unguresce, așa că inculpații nică nu șcieau ce spun. Gendarmul *Papp Iános* d. e. a depus, că el n'a tras asupra mulțimei. În pauză acusatul *M. Velici* a aflat de la apărătorul séu *Dr. Corneli Iancu*, ce a ȳis gendarmul, și s'a anunțat să dovedescă cu martori, că tocmai acel gendarm a fost, al cărui glonț a pătruns în trupul lui *Velici*. Tribunalul a respins cererea. — Pe gendarmul *Benkó József*, apărătorul *Dr. Stefan C. Pop* îl întreabă: »Somat-ai poporul înainte de-a trage?« — »Da« — »D'ér ai mărturisit adineaori, că nu ști românesce, cum ai putut soma?« — »Erau între noi și camarađii români.« — Caracteristică este fasiunea sergentului *Adolf Guttman*, jidov de naționalitate, care a comandat să se dea foc. El spune, »că nu șcie românesce, d'ér așa i-se părea, că poporul striga, că decă nu-l vor pune pe *Matea primar*, o să isprăvescă ei cu domnii.« Gendarmul *Nagy Mihaly* s'a purtat la ascultare imper-

*) *Dr. Polit* a fost președintele aceluia congres. — R. e. d.

ținent și nică n'a vrut să răspundă la întrebările apărătorului *Dr. Ștefan C. Pop*. »Nu sunt dator să răspund la întrebarea d-lui advocat, numai la a d-lui președinte«, a ȳis Nagy. — Președintele: Ba ești dator. — D-l *Dr. St. C. Pop* a renunțat să-i mai pună întrebări și a vesteđit sumeția gendarmului prin următoarele cuvinte: »Purtarea provocătóre a acestui gendarm chiar și aici în fața tribunalului, este o dovadă eclatantă, că în ce mână a fost depusă menținerea ordinei la acea nefericită alegere...«

Monumentele independenței. În școla de arte și meserii din Bucuresci se tórnă în bronz numéroși vulturii, carú au să fie așezați în comunele rurale întru amintirea soldaților români, căduți în războiul de independență. Până acum s'au turnat deja 12 vulturii.

Mitropolitul Ghenadie în Macedonia. Din Bucuresci se anunță: Fostul mitropolit-primat al României, Ghenadie, care petrece actualmente în mănăstirea Căldărușani, va interprinde în curénd o nouă călătorie prin comunele aromâne din Macedonia. Se șcie, că prima călătorie a fostului mitropolit-primat, făcută anul trecut în Macedonia, a dat ansă la un acut conflict între patriarhul din Constantinopol și sf. Sinod al României.

Imunitate suspendată. Comisiunea de imunitate a suspendat dreptul de imunitate al deputaților *Dr. A. Vlad* și *I. Russu-Șirianu*. Suspendarea au cerut-o în amândoué casurile procurorii. *Dr. Vlad* e acusat de »agitație«, ér contra lui *I. Russu-Șirianu* s'a intentat de asemenea proces de »agitație« ce ar fi s'evrișit-o prin cartea sa »Români din statul ungar«, tipărită în Bucuresci.

Populația orașului Bucuresci, după statistica întocmită de serviciul statistic de la primăria Capitalei, e ađi de 307.000 locuitori, în care intră și populația flotantă, variind între 10 și 15.000 locuitori. În 1904 s'au născut în capitală 8.167 copii, dintre carú 4.239 de sex masculin și 3.928 de sex feminin; au murit 6.611 persoane, dintre carú 2.552 de sex masculin și 3.059 de sex feminin.

Șiretlicul neisbutit al unui mitropolit grec. »*Politische Correspondenz*« află din Constantinopol, că mitropolitul grec de la Melnik, călătorind prin diecesa sa, răspândise svonul cum-că era însărcinat în secret de inspectori *Hilmi-Paşa* să se însciinteze pe locuitorii satelor, că sunt opriți de a-și trimite copiii la școlele aromânesci. *Hilmi-Paşa*, aflând de aceștia, a însărcinat pe caimacanul din Melnic să m'ergă prin tóte satele pe unde trecuse mitropolitul grec și să vesteđă pe toți, că mitropolitul nu avusese o așa însărcinare și că nu era adeverat, că aromâni erau opriți de a-și trimite copiii la școle aromânesci.

Un notar din Ardeal la poliția din Budapesta. În nóptea de 16 Maiú un bărbat tânér cu barbă mare și îmbrăcăminte defectuoasă s'a prezentat la comisarul de serviciu și i-a pus pe masă un revolver, ȳicând cuvintele: »Domnule, ia acest revolver și-l ascunde, căci de nu, am să m' împușc cu el.« — »Cine ești d-ta?« întreabă comisarul. — »Eu sunt *Bereczki Miklós*, în etate de 27 ani, și am fost notar

în comuna *Giláu*. Anul trecut m'au isgonit locuitorii din acea comună, fiind-că am falsificat polițe pe numele lor... Am venit în Budapesta și am căutat să mă întrețin cum am putut și să fac bani, ca să pot merge în America. N'am reușit. M'am cumpărat un revolver să mă împușc, d'ér n'am curagiu. Faceți bine și mă arestați«. — Comisarul, după-ce a constatat din acte, că *Bereczki* e urmărit, l'a deținut.

Baccarat. Așa se numesc un joc de cărți, în care se pote câștiga mult séu pierde mult. La casina națională din Budapesta s'a jucat ȳilele acesteia un baccarat celebru. ȳiarele au publicat numai rezultatul, care pentru *Justh Béla* a fost de sastruos. Sunt interesante însă detaliurile pe carú »*A Nap*« le descrie așa: »La început norocul era pe partea lui *Justh*, contele *Szapary Pál* și contele *Sigary Antal* pierdeau mereu... *Justh* a câștigat în scurt timp 500.000 coróne. Bani în număr s'au isprăvit și acum se jucau pe bonuri. Mai târđiu intră în joc și principele *Thurn-Taxis* și a pierdut și el. După mieđul noptii s'a întors norocul. *Justh* a pierdut 540.000 coróne. Cea mai mare parte a câștigat-o contele *Szapary*, care nu de mult pierdeuse la »*Jockeyclub*« în Viena 2 milioane față cu *Szemere Miklós*. Câștigul în jocul cu *Justh* a fost decă o reabilitare parțială. Jocul a fost la 5 Maiú și s'a hotărít a se ținé secret, d'ér secretul nu s'a ținut nică 10 ȳile.

Partidul conjurațiilor s'erbi. Atacurile pressei s'erbe contra conjurațiilor de la 11 Iunie, adecă a ucigașilor regelui *Alexandru* și reginei *Draga*, au hotărít pe aceștia să se unescă într'o ligă pe care o vor fonda sub denumirea de »Partidul lui 11 Iunie«. ȳiarele guvernamentale continuă a cere, ca ofiterii conjurați să fie dați în judecată, fiind acesta singurul mijloc d'a se renoi tóte relațiile diplomatice.

Avis. Biletele pentru concertul reuniunii de cântări de Joi séra, carú compet membrilor reuniunii de cântări, se pot lua în primire *Duminécă 21 Maiú între órele 3-4 d. m. și Lună (22 Maiú) între órele 11-12 a. m.* în sala profesională a gimnasiului nostru de la secretarul reuniunii *V. Branisce*. Marți dimińeța biletele se predau deja spre v'ndzare d-lui librar *W. Hiemesch*.

Concertul Dumitru Popovici. Cunoscutul baritonist român d-l *Dumitru Popovici*, directorul conservatorului din Bucuresci, va da Joi în 12/25 Maiú un concert în sala »*Liedertafel*« din Bucuresci.

Concert. Reuniunea de cântări a Sășilor (*Männerengesangverein*) va da Sămbătă, în 20 Maiú în sala cea mare a Redutei un concert cu concursul capelei orașului amplificată cu numéroși membri ai societății filarmonice sub dirigența măestrului de cor d-l *Paul Richter*. Se va escuta »*Das Lied von der Glocke*« de *Schiller*, compoziția lui *Max Bruch* pentru cor mixt, soluri și orchestră. Soliști, d-șorele: *Josefina Bretz* (sopran), *Guste Neugeboren* și *Ella Schuster* (alt), domni: *Gust Zeidner* (tenor) și *Fr. Stenner* (bas). Începutul la órele 8. La începerea concertului ușile salei se vor închide.

Musica regimentului nr. 50 va da la 21 Maiú un concert la *Gewerbeverein*. Întrarea în sală și secția I a grădinei 40 b.

»Bětrána îl asculta fericită și replică cu blăndețe:

— »Ai încercat, din iubire, să-mi ascundăi adeverul; nu m'am înșelat însă un singur moment. Acum când mi-ai vorbit pe față, inima mi-se înveselesce. Fiul meu, fă-ți datoria față de stăpânul t'eu: acesta e primul lucru, pe care un *Samurai* trebuie să-l aibă în vedere... Depărteză-m' din gândurile tale și concentreză-ți tot sufletul pentru datoria ta. Și acum să bem un p'har de adio«.

»Se duse și aduse saki și îi oferí, fără ca un cuv'nt séu o privire să-i tradeze durerea.

»Cavalerul comunal, pe care aceste sentimente îl umpleau de bucurie, a stat cu ea de vorbă până aprópe de mieđul noptii; apoi s'au retras fie-care în camera lor.

»Cavalerul s'a sculat în zorii de ȳi și s'a dus să asculte la ușa camerei mamei sale, sciind, că avea obiceiul să se scóle înainte de toți din casă. C'earurile treceau, s'orele se urcase sus pe ceriú, cu tóte acestea nimic nu lăsa să se presună că ea se deșteptase. T'něra femeie

umbla de colo până colo, privindu-și soțul cu neliniște, d'ér el nu-i dădea nică atențiune; nu părea să observe nică demonstrațiunile afectuoase ale copilului lor, care când venea în deschid'itura ușii să se uite la tatăl séu, când se ducea să-și strige bunica.

»La ora bălaurului (opt óre), cavalerul comunal, incapabil de a mai îndura această neliniște, intră în camera mamei sale și fú lovit de o durerósă privelisce, descoperind că era mórta. Lângă pernă era o scrisóre pătată cu s'angele nobilei și curagiósei femeii.

— »Frata și nevastă!« strigă el, »veniți și vedeți ce a făcut mama pentru mine.«

»Ambii se repeđiră în cameră. După ce cavalerul comunal reuși să-și stăpânescă durerea, deschise scrisórea și ceti cu respect:

— »Iti las aceste câteva cuvinte, scumpul meu fiu. Bunătatea și afecțiunea ta pentru mine sunt mai mari de cât o pot spune slabele mele cuvinte. Gândul la mama ta să te facă să te re'ntorcă după ce ai făcut ȳece poște de drum, nu e de cât

o mică dovadă a dragostei tale pentru mine. Ce fericită e femeia, care are un asemenea fiu! După plecarea ta m'am gândit la pozițiunea mea și am v'đut lámurit, care e datoria mea și a ta.

»Trebuie să mergă la atac fără să fi împiedecat de vre-o neliniște în ce mă privesce. Decă vre-un gând de felul acesta ti-ar veni în spirit, t'ăria pote te-ar p'ărăsi și ai pute să dai inamicului privileđiu să vadă în inima ta. Sunt bětrána, vé puteți lesne lipsi de esistența mea. Li pun cap'et cu bucurie pentru ca să te scap de grijă și să poți muri de mórtea unui *Samurai*. Ti-o iau înainte, fiul meu, în t'era *Umbrelor*. Consideră pe cavalerul *Kira* nu numai ca inamicul cinstitudii t'eu stăpán, ci și călăul mamei tale, și oferă tovarășilor t'ei o pildă de eroism. Fiind sigură, că vei face astfel, mor mulțămítă și, suriđénd cuțitu-lui, m' grăbesc să tai firul existenței mele. Ultimul adio fratelui t'eu, scumpului *Fussa-Bot*, soției tale și ție scumpul meu fiu.

M a m a t a «.

După ce a plâns timp de 15 ȳile pe morm'ntul acestei matrónce, cavalerul a ple-

cat la șeful expedițiunii și i-a povestit cele petrecute. Cavalerul *Stăncă-Mare* s'a emoționat atât de mult, în cât lacr'imi au început să-i curgă pe față și a exclamat:

— »Oh! ce inimă loială de femeie nobilă!«

Și acum încheind aceste pagini reproduse din romanul japones »*Credincioșii Ronin*«, cred că esactitatea tablourilor nu pote fi tăgăduită în ce privesce viața japonesă.

Pentru femeie, viața acésta e făcută din umilită dragoste și abnegațiune în conscientă; pentru bărbat, din supuneră fără rezervă față de datorie, ér pentru ambii, din devotament reciproc.

De sigur însă, că civilizația, care cuprins și cuprinde preda repede vechit imperiu nippon, va modifica multe din aceste calități înăscute ale poporului japones.

(»*Expres*«). Paula G.

Secția II intrarea liberă. Inceputul la 6 ore p. m. Bere de Steinbruch 10 cr. paharul, mișmaș Zendrisch. Copiii se pot da în lăgăn gratis. Concertul se va ține pe ori-ce timp.

Din Archidiaconatul Sătmariu.

Fărcașa, 16 Maiu 1905.

Onorată Redacțiune!

Rog să dați loc în prețutul D-Voștră diar raportului meu despre adunarea despărțământului reuniunii învățătoresci din archidiaconatul Sătmariului (diecesa Orădiimari), ce s'a ținut în Aciaua a treia zi de Paști.

Acastă adunare a fost una dintre cele mai succese adunări, luând parte învățătorimea în număr apröpe complet, apoi poporul din Aciaua, ba și din Borlesci în măsură impunătoare, asemenea și inteligență, dame și domni, așa și d-nii preoți: Dionisiu Bran protopop on.; Ioan Ternovan, Liviu Selagian și Vasiliu Pop. Föрте plăcut ne-a surprins prezența dömnei Georgiu Șuta, a dömnei Coriolan Ternovan și a d-șörei Iulia Ternovan, precum și prezența d-lui oficer Barbul din Tomi, și altora.

La 8 öre s'a început s. liturghie oficiată prin Rvds. dn Georgiu Șuta, archidiacon și protopop tractual, jör cântările le-a executat tinerimea din Aciaua și corul plugarilor din Ardușat sub conducerea d-lui Alexandru Anderco. Era ceva înălțător, când vedeai biserica tixită de popor și auđiai dulcea melodie a cântărilor nöstre bisericesci și debutarea precisă a corului din Ardușat. Onöre zelosului conducător!

După sf. Evanghelie pontificantele mănecând din călătoria celor 2 apostoli la

Emaus, a salutat pe apostolii culturai nöstre naționale, cari au călătorit la această adunare, împlinind măręta chemare de luminători ai poporului.

La öce öre s'a ținut prelegerea practică spre îndestularea tuturor, după care cu toții ne-am întors în biserică la adunare, fiind șöla prea mică.

Președintele d-l Alexe Pop deschidënd adunarea, s'au pertractat punctele programului. Mai momentuöse au fost: 1) Răspunsul P. S. Sale episcopului Orădiimari, prin care răspundënd la telegrama de felicitare a adunării din anul trecut, cu părintesci cuvinte ne îmbărbătează la părtinirea căldurosă a instituțiunei nöstre culturale, care rescris înalt a fost primit cu însuflețire generală; s'a decis a se presenta de nou mulțamită și felicitare omagială. 2) Raportul presidial, în care se dă espresiune durerii pentru dispariția diarelor și a protöcelor romănesci în unele șöle confesionale, de dragul ajutorului de stat. Acăsta s'a accentuat și față de estrasele matriculare la unele oficii parohiale. Tot în acest raport se propune eternisarea în protocol a amintirii lui I. P. Reteganul, esprimându-și adunarea regretele sale prin sculare, ér corul present cântă »In veci amintirea lui.« Presidiul e imputernicit a trimite familiei jelitöre adresă de condolență.

Au intrat 5 elaborate, dintre cari s'au cetit »istoricul șölei din Fărcașa« de Nechita Cirt; disertatiunea despre »sustinerea disciplinei în șöla« și a treia despre »relele provenitöre din beutura.« Töte 5 s'au predat comisiunei critisătöre, ca în proxima adunare generală cel mai bun operat se se pötă premia cu 10 coröne.

Cassarul Petru Nagy raportéză, că fondul de premiare are un capital de 280 coröne depus la casa bisericeii din Säsari.

La diverse propuneri, d-l Bran propune înființarea corurilor bisericesci. Aci s'a încins viuă discuție, la care au luat parte d-nii Șuta, Ternovan, Selagean și mai mulți membrii ai Reuniunei. După deslușirile presidiului, Alexandru Anderco promite a deschide curs pentru învățarea notelor, la care se angajéză mai mulți învățători.

Adunarea proximă se va ține în Homorodul de sus. După declamarea »Sentinelele« prin Paul Lupan, președintele mulțamind călduros publicului pentru interesare, ér poporului din Aciaua în frunte cu Revs. dn G. Șuta pentru primirea frumösă, închide adunarea la örele 1 și jum. p. m.

A urmat prănđul comun la masa ospitală a învățătorului local Florian Bandula, unde s'au rostit toaste însuflețitöre, ér corul din Ardușat a cântat doine frumöse naționale.

Imi închid raportul cu aceea, că adunarea din Aciaua va rămäné mult timp neuitată, unde vedënd interesarea generală față de instituțiunea nöstră culturală, însuflețirea ni-s'a potențat, pentru ce și pe astă cale aducem căldurosă mulțamire conducătorilor.

Nechita Cirt,
secretar.

Convocare.

Primind sub Nrul 481 de la biroul central al Asociațiunei pentru literatura rom. și cultura poporului român invitarea de a participa și Reuniunea nöstră la esposiția etnografică și istorică culturală, care se va deschide cu ocasiunea adunării ge-

nerale din äst an a »Asociațiunei« la 19 August a. c. n. și care va rămäné deschisă timp de 10 zile, imi permit, prin acăsta, a convoca membrele și membrii comitetului Reuniunei nöstre la ședintă estraordinară, pe ziua de 24 Maiu 1905 după am. 3 öre, în localitățile casinei romäne din loc.

Obiectele de pertractat vor forma, cu această ocasiune, pe lângă agendele oficiöse ale Reuniunei, statorirea modalității și chibzuirea mijlocelor, prin care Reuniunea nöstră se fie cu demnitate reprezentată la înălțătörele festivității culturale-naționale, puse sub înalta egidă a primei nöstre instituțiunii de cultură.

Fiind aceste teme de cea mai mare importantă, rog cu insistență nu numai membrele și membrii comitetului nostru, ci pe toți binevoitorii și sprijinitorii Reuniunei nöstre, cărora le zace la inimă propășirea nöstră culturală, să binevoiască a participa la această ședintă, pentru ca se ne consultăm asupra celor de făcut.

Deva, la 17 Maiu n. 1905.

Elena Pop Hossu Longin,
presidentă.

Dionisie Ardelean,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Bupapesta, 19 Maiu. Negocierile în merit între coaliție și Burian s'au început. Se dice că Majestatea Sa ar fi aplecat se numescă un cabinet din sinul coaliției. Burian a invitat pe șefii coaliției să numescă o persoană, care se presente Maj. Sale programul detaiat al coaliției.

Saigon 19 Maiu. Flota baltică se mișcă în direcție cătră Formosa.

Continuare în adaus.

REGATUL ROMANIEI.

PROSPECTUL CONVERSIUNEI

Imprumuturilor de Rentă 5% din 1881—88 și 1892—93

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RENȚA 4% AMORTIBILĂ

precum și al

EMISIUNEI

de Rentă 4% amortibilă din 1905
în valöre nominală de

Franci 100,000,000 = Mărci 81,000,000 = Lei aur 100,000,000.

Sporirea tragerilor la sorți sau denunțarea înainte de 1 Aprilie s. n. 1916 sunt escluse.

În virtutea legii din 8/21 Aprilie 1905 Ministerul de finance al Romăniei este autorizat a converti în rentă 4% rambursabilă în 40 ani dela 1 Octombree s. n. 1905 următörele imprumuturi de rentă 5% neeșite la sorți din care a ramas în circulație:

Rentă 5% amortibilă din 1881/8 nominal	Lei 313,482,000
" " " " 1892	" " 66,326,000
" " " " 1893	" " 44,805,000
	Lei 424,613,000

Pentru convertire se va acorda o primă în rentă 4% amortibilă din 1905.

Obligațiunile mai sus menționatelor imprumuturi de rentă 5% se vor converti în sensul că dobînda va fi redusă la 4% cu începere dela 1 Octombree 1905 s. n., iar amortisarea se va prelungi pe patru-deci ani socotiți dela 1 Octombree s. n. 1905. Obligațiunile convertite vor fi prevădute cu o stampilă corespundătoare.

Obligațiunile stampilate primesc foi de talöne și 40 cupöne cari sunt plătibile la 1 Aprilie și 1 Octombree s. n. ale fie-cărui an. La convertirea obligațiunilor 5% din 1892/93 se va plăti detentorilor dobînda în numărar pentru timpul dela 1 Iulie până la 30 Septembrie 1905.

Titlurile stampilate vor fi ca și până acum stutite pentru tot-déuna de ori ce taxă de timbru seu alt imposit român presinte seu viitor.

Serviciul de plată al cupönelor și titlurilor eșite la sorți se va efectua în același fel, la aceleași termene, și la aceleași case ca la renta 4% amortibilă 1905 de care se vorbesce mai jos.

Guvernul român se obligă a nu mări tragerile și a nu denunța obligațiunile stampilate în timp de 10 ani socotiți dela 1 Aprilie s. n. 1906.

În virtutea legilor din 27 Februarie / 12 Martie 1902, din 9/22 Ianuarie 1903, din 12/25 Maiu 1904, din 8/21 Aprilie, 9/22 Aprilie și 26 Aprilie / 9 Maiu 1905, Guvernul român emite un imprumut de o valöre nominală de

Franci 100,000,000 = Mărci 81,000,000 = Lei aur 100,000,000

în titluri de Rentă 4% amortibilă din 1905 al căror capital și dobândi sunt plătibile în aur.

Din acest imprumut o sumă de Franci 39,280,000 valöre nominală, Seria A este destinată a servi pentru acoperirea deficitului în sumă de Lei 17,092,722.58, provenit din gestiunea budgetară a anului 1900/1, la acoperirea cheltuelilor ocasionate de conversiunea a 175,000,000 lei Bonuri de Tesaur 5% în sumă de Lei 4,024,909.80 la cumpărare de material de artilerie în valöre de 13,000,000 Lei aproximativ, la cumpărarea unui teatru detentorii obligațiunilor de Rentă 5% amortibilă din 1881/88 și 1892/93 cari sunt de convertit precum și la acoperirea speselor acestei conversiunii.

În textul nouilor obligațiunii se vor reproduce în limbele română, franceză și germană următörele dispozițiuni:

Noul imprumut va fi emis în obligațiunii la purtător fie-care a 500 franci = 405 mărci = 500 lei aur împărțite în:

55000 titluri de 1 obligațiune Seria A	No. 1/22000	Seria B	No. 22001/55000
25000 " " 2 " " "	" " " "	" " "	" " " "
12000 " " 5 " " "	" " " "	" " "	" " " "
3500 " " 10 " " "	" " " "	" " "	" " " "
	No. 55001/65000	" " "	65001/80000
	" " "	" " "	" " "
	80001/84800	" " "	84801/92000
	" " "	" " "	" " "
	92001/93256	" " "	93257/95500

Obligațiunile vor purta în facsimile semnătura Ministrului de Finance, a Directorului Datoriei publice, a Casierului Central și semnătura manuscrisă a unui controlor.

Titlurile și cupönele acestui imprumut vor fi scutite pentru tot-d'auna de ori-ce taxă de timbru sau alt imposit român presinte sau viitor. Titlurile vor fi primite pentru valörea lor nominală ca garanție la töte casele publice. Cupönele scădute vor fi primite la aceleași case drept numărar

Obligațiunile acestui împrumut vor purta o dobândă de 4% pe an la capitalul nominal. Dobândile vor începe să curgă de la 1 Octomvrie st. n. 1905 și vor fi plătite din șase în șase luni, adică la 1 Aprilie și 1 Octomvrie st. n. ale fie-cărui an. In acest scop obligațiunile vor fi însoțite de 40 cupóne de dobândă semestriale precum și de un talon, contra căruia se va libera la timp, fără nici o plată, o fôie de cupóne de cătră casele însărcinate cu serviciul acestui împrumut.

Amortisarea acestui împrumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani cel mult, conform tabelii anexată la textul obligațiunilor prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc la 2 Ianuarie și 1 Iulie st. n. ale fie-cărui an cu începere de la 1 Iulie st. n. 1906 data fixată pentru prima tragere.

Guvernul român se obligă a nu mări tragerile și a nu denunța acest împrumut în termen de 10 ani socotiți de la 1 Aprilie st. n. 1906. Obligațiunile eșite la sorți vor fi plătite cu începere de la 18 Septemvrie/1 Octomvrie și 19 Martie/1 Aprilie ce urmează fie-cărei trageri în schimbul titlurilor împreună cu talonul lor precum și cu tóte cupónele având scadința după termenul rambursării.

Valórea cupónelor ce vor lipsi se va deduce din capitalul de rambursat. Numerele obligațiunilor eșite la sorți la fie-care tragere împreună cu o specificare din tragerile precedente, cari nu s'au prezentat la plată se vor publica în opt până la zece diare străine, germane (între cari două din Berlin, unul din Frankfurt p/M și altul din Hamburg) franceze și altele. Tot în aceste diare se va face de Guvernul Român or-ice încercare relativă la circulația obligațiunilor.

Cupónele și obligațiunile scădute se vor pute încasa, după alegerea detentorilor, la Berlin și Frankfurt pe Main și Hamburg în Mărci, Paris și în Belgia în Franci și în Bucuresci la casele Statului în lei aur cu paritățile de franci 100=mărci 81=lei 100.

Cupónele neprezentate la plată se prescriu după 5 ani, ér obligațiunile eșite la sorți după trecere de 30 ani de la data scadenței lor. In străinătate serviciul de plată al cupónelor și al obligațiunilor de Rentă 4% amortibilă de 1905 se va face în mod exclusiv la *Berlin Direction der Disconto Gesellschaft* și Casa de Bancă *S. Bleichróder*,

- la *Frankfurt p. m.* la *Direction der Disconto Gesellschaft*,
- la *Hamburg* la *Norddeutsche Bank in Hamburg*,
- la *Paris* la *Comptoir National d'Escompte de Paris*,
- " " *Banque de Paris et des Pays-Bas*,
- " " *Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France*,
- la *Brucelles* la *Banque de Paris et de Pays Bas*,
- " " *Agence du Comptoir National d'Escompte de Paris* și la *Société française de Banque et de Dépôts* și în fine
- la *Anversa* și *Amsterdam* la casele ce se vor desemna ulterior.

Situațiunea datoriei publice la 1 Aprilie 1905.

Anul	DENUMIREA DATORIEI	%	Capital nominal original	Situațiunea datoriei publice la 1 Aprilie 1905*	Amortibil la
1871	Valórea capitalului rentei ce este de plătit Societății drumului de fer Lemberg-Cernăuți pentru dobândile și amortisarea capitalului pentru construirea liniei Suceava-Roman-Iasi . . .	7 1/2	51,535,640	50,708,865	1960
1872	Împrumutul Casei de Depuneri . . .	3 1/2	9,985,320	3,258,770	1912
1881/8	Renta amortibilă . . .	5	436,525,000	313,482,000	1931
1889	" " internă . . .	4	32,500,000	26,399,600	1933
1889	" " " " . . .	"	50,000,000	41,007,000	1933
1890	Renta amortibilă (Conversiunea oblig. 6% C. F. R.) . . .	"	274,375,000	220,156,000	1923
1891	Renta amortabilă . . .	"	45,000,000	37,923,500	1935
1892	" " " " . . .	5	75,000,000	66,772,000	1936
1893	" " " " . . .	"	50,000,000	45,089,000	1937
1894	" " internă . . .	"	6,500,000	5,898,000	1938
1894	" " " " . . .	4	120,000,000	107,625,500	1939
1896	" " " " . . .	"	90,000,000	82,880,000	1940
1898	" " " " . . .	"	180,000,000	175,055,500	1958
1903	" " " " . . .	5	185,000,000	182,709,000	1943
1900	" " perpetuă p. întreținerea școlii și bisericeii din Brașov . . .	4	962,500	962,500	
	Total . . .		1,607,383,460	1,359,927,235	

* ținând seamă de conversiunile și rambursările ce vor fi avut loc până la 1 Aprilie 1905 st. n. inclusiv.

în *Brăila, Craiova, Galați, Iași, Bacău, Bârlad, Botoșani, Buzău, Caracal, Constanța, Dorohoi, Fălliceni, Focșani, Giurgiu, Piatra N., Pitești, Ploiești, R. Vâlcea, Roman, Tecuci, T. Jiu, T. Vestii, T. Măgurele, T. Severin, Tulcea la Sucursalele și Agențiile Băncii Naționale*, în orele obicinuite de serviciu în condițiunile următoare:

Conversiunea se efectuează din ordinul Guvernului Român prin aplicarea unei stampile. Ca primă de conversiune presintatorul primesce 10 lei și 50 bani %, din valoarea nominală a obligațiunilor 5% aduse spre conversiune, în obligațiuni de 4% împrumutului din 1905 cu cupóne de dobândă curgând de la 1 Octomvrie 1905. Cupónele care nu se pot plăti în obligațiuni de acestea, se vor achita în numerar pe valoarea nominală de 89 lei 40 bani suta de lei.

Obligațiunile 5% ale împrumuturilor din 1881/8, ce urmează a se stampila, tre să pórte cuponul de 1 Aprilie 1906 ér acelea ale împrumuturilor din 1892 și 1893 cuponul de 1 Ianuarie 1906.

Depunătorii obligațiunilor vor primi la timp, în conformitate cu publicațiunile ce se vor face, foi de cupóne împreună cu talonul lor.

Depunătorii de obligațiuni din emisiunile 1892 și 1893 vor primi, în afară de prima de conversiune mai sus menționată, și dobinda de 5% pentru trimestrul de la 1 Iulie până la 1 Octomvrie 1905.

Depunerea titlurilor de convertit se va face, séu imediat, séu în termen de trei săptămâni de la expirarea termenului de depunere, în cazul în care purtătorii titlurilor ar depune o cautiune de 5% în numerar séu în efecte publice admise de Banca Națională la împrumuturi calculate după cursul dălei.

Presentatorul titlurilor la conversiune primesce o adeverință, contra căreia restituie după 15 zile, obligațiunile stampilate precum și prima în obligațiuni din valoarea nominală de 4% și diferența în numerar.

Formularele necesare se găsesc la Banca Națională a României și la sucursalele și agențiile ei, precum și la Banca Generală Română.

II. Condițiuni de Subscriere.

Subscrierea la împrumutul de 39.280.000 lei aur nominal rentă 4% amortibilă din 1905 va avé loc în ziua de 3/16 Mai în *Bucuresci* la **Banca Națională a României și Banca Generală Română**,

în *Brăila, Craiova, Galați, Iași, Bacău, Bârlad, Botoșani, Buzău, Caracal, Constanța, Dorohoi, Fălliceni, Focșani, Giurgiu, Piatra N. Pitești, Ploiești, R. Vâlcea, Roman, Tecuci, T. Jiu, T. Vestii, T. Măgurele, T. Severin, Tulcea la Sucursalele și Agențiile Băncii Naționale*,

în orele obicinuite de serviciu sub condițiunile următoare:

I. Prețul de emisiune este fixat la 91 lei 10 bani pentru suta de lei capital nominal, bonificându-se subscriitorului dobândile de 4% din ziua efectuării vârsării lor până la 1 Octomvrie 1905 st. n.

II. Subscriitorii vor depune în momentul subscrierii o cautiune de 5% din valoarea nominală, în numerar séu efecte publice admise de Banca Națională ca gagiune pentru împrumuturi, pe cursul dălei.

III. Băncile își rezervă facultatea de a închide subscrierea înainte de termenul fixat mai sus.

IV. Repartițiunea se va face și va fi anunțată prin publicări în cel mai scurt timp. Băncile își rezervă dreptul de a fixa înșile partea ce va reveni fie-cărui subscriitor.

V. In cas când se va atribui subscriitorului o sumă mai mică, prisosul cautiunii se va restitui imediat.

VI. Vărsămintele se vor face în modul următor:
 20% cel mai târziu până la 18/31 Mai 1905.
 40% " " " " " 18/31 Iulie "
 40% " " " " " 19/31 August "

Sumele mai mici până la 15,000 lei vor fi vărsate integral și într'o singură dată cel mai târziu până la 18/31 Mai 1905.

Subscriitorii vor primi titluri provizorii integral liberate la epocele ce se vor publica printrun avis special.

VII. După vârsarea întregii sume atribuite, cautiunea de 5% se va restituie se va ține în socotélă.

VIII. De o camdată se vor emite titluri provizorii cari se vor preschimba în titluri definitive la epocele ce se vor fixa prin publicări.

IX. In cas când subscriitorul nu va fi efectuat la timp vărsămintele sale, Banca Națională și Banca Generală sunt în drept a vinde imediat, fără somațiune séu punere în întârziere și fără nici o formalitate judecătorească, cautiunea séu titlurile atribuite, spre a se acoperi de tóte pagubele provenite din neefectuarea la timp a acestor vărsăminte.

X. Subscrierile se vor face pe formulare, care se vor pune la dispozițiunea subscriitorilor.
 In afară de casele române mai sus arătate conversiunea obligațiunilor 5% cum și subscrierea la împrumutul amortibil 4% din 1905 vor avé loc în Berlin, Paris, Bruxelles, Anvers și Amsterdam și alte orașe în condițiunile ce se vor publica de cătră casele însărcinate cu conversiunea și subscrierea.
 Noua rentă 4% a fost admisă la cota Bursii din Berlin.
Bucuresci, 29 Aprilie 1905.

**Banca Națională a României.
 Banca Generală Română.**

VENITURILE ȘI CHELTUELILE

Statului Român pe anii financiari 1899/900, 1900/1, 1901/2, 1902/3, 1903/4 au fost:

	1899/900	1900/901	1901/2	1902/3	1903/4
Venituri Lei	198,957,867.78	209,549,337.02	237,242,537	248,469,775	246,759,270
Cheletueli "	229,362,777.30	236,793,354.12	216,025,348	216,140,014	218,090,537
Total "	35,404,909.52	27,244,017.10	21,217,189	32,329,761	28,668,733
Deficit	Deficit	Deficit	Excedent	Excedent	Excedent

Încasările anului financiar 1904/05 au fost până la 31 Martie . . . Lei 210,536,826.96
 Cheletueli . . . . . " 210,962,592.96

Badgetul anului 1905/6 votat de Camera Deputaților la 31 Martie /13 Aprilie 1905

VENITURI	Evaluări		CHELTUELI	Credite acordate	
	Lei	B.		Lei	B.
Contribuții directe . . .	41,340,000		Datoria publică . . .	87,234,788	36
Contribuții indirecte . . .	65,164,000		Ministerul de Războiu . . .	41,613,887	
Monopolurile Statului . . .	51,735,000		Ministerul de Finance . . .	83,128,319	
Ministerul Domeniilor . . .	24,506,500		Ministerul Cult. și Instr. Publice . . .	27,544,508	
Ministerul Lucrărilor Publice . . .	18,287,000		Ministerul de Interne . . .	20,758,601	80
Ministerul de Interne . . .	15,853,922	80	Ministerul Lucrărilor Publice . . .	4,825,000	
Ministerul de Finance . . .	4,961,000		Ministerul de Justiție . . .	5,471,152	
Ministerul de Războiu . . .	967,000		Ministerul Domeniilor . . .	4,379,404	
Ministerul Afacerilor Străine . . .	211,000		Ministerul Afacerilor Străine . . .	1,784,175	
Ministerul Cult. și Instr. Publice . . .	1,161,000		Consiliul de Miniștri . . .	56,400	
Ministerul de Justiție . . .	314,474		Cheletueli acoperite prin credite extraordinare . . .	874,661	64
Venituri diverse ale bugetului . . .	8,170,000		Total . . .	232,620,896	80
Total . . .	232,620,896	80	Total . . .	232,620,896	80

Până la confecționarea titlurilor definitive ale Rentei 4% amortibile din 1905 Direcțiunea Disconto Gesellschaft și Casa S. Bleichróder vor emite în Germania titluri provizorii contra cărora se va libera, fără nici o plată, titlurile definitive de către casele germane, însărcinate cu serviciul acestui împrumut și fără a ține seamă de locul emisiunii, conform publicațiunilor ce se vor face la timp.

Bucuresci, 28 Aprilie /11 Mai 1905,
 Ministru de Finance, Take Ionescu.

Condițiuni de Conversiune și de Subscriere.

I. Condițiuni de Conversiune.

In conformitate cu legea din 8/21 Aprilie 1905 se oferă detentorilor de obligațiuni ale împrumuturilor de rentă 5% amortibilă din 1881/8, 1892 și 1893 conversiunea în obligațiuni de 4% cu curgerea dobândei de la 1 Octomvrie 1905 și cu prelungirea termenului pe 40 ani.
 Detentorii de obligațiuni ale sus-ăiselor împrumuturi, cari doresc a uza de facultatea de conversiune, trebuie să presinte titlurile de convertit ou începere de la data aparițiunei acestei publicațiuni până la 11/24 Mai 1905 inclusiv, la următoarele Case:

în *Bucuresci* la **Banca Națională a României și Banca Generală Română**,